

Davor Dijanović

(Geo)političke teme i mete

D. Dijanović: Demografska obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (I.)

Objavljeno: 09. kolovoza 2024.

3 komentara

Razgovor s dr. sc. S. Štercom: Demografska obnova nije utopija, za nju je potrebna politička volja i povratak znanstvenoj logici

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku od 2019. godine do danas svjedočimo trendovima sve višeg prirodnog pada broja stanovnika. Bračni parovi sve se rjeđe odlučuju imati djecu što rezultira većim brojem umrlih nego rođenih. Problemu je pridonijelo i to što se velik broj mladoga i fertilnoga stanovništva iselio posljednjih godina.

Kroz razgovor s demografom dr. sc. Stjepanom Štercom nastojat ćemo objasniti uzroke prirodnog pada broja stanovnika, ali i ponuditi moguća rješenja, tj. demografske mjere koje bi potaknule ljude da se odluče za majčinstvo odnosno očinstvo.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku od 2019. godine do danas svjedočimo trendovima sve višeg prirodnog pada broja stanovnika. No prošla je godina u tom pogledu bila rekordna. Što kažu statistike?

Priradni je pad hrvatske domicilne populacije najveći mogući demografski negativizam i svojom bi silinom trebao zabrinuti apsolutno svakog razumnog u zemlji nezavisno od političkih i ideoloških različitosti. Posebno je ta destrukcija vidljiva prema službenim podacima demografske statistike u razdoblju nakon 2019. godine, s prosječnim godišnjim prirodnim padom 22.396 osoba, ukupnim 89.583 osobe i u prvih pet mjeseci ove 2024. godine već 9.036 osoba.

Prošla je 2023. godina bila rekordna po prostornoj zahvaćenosti prirodnim nestankom svih županija i Grada Zagreba, 96,9 % svih administrativnih gradova i 92,5 % svih općina. Intenzitet prirodnog pada i njegovo prekrivanje praktički cijele Hrvatske jasan je i egzaktn znak za uzbuđu i konačno prihvatanje demografske problematike na razini strateškog razvojnog i sigurnosnog značenja prvog reda veličine u smislu revitalizacijskog provođenja po svim modelima.

Postoje li istraživanja, zašto se parovi sve rjeđe odlučuju imati djecu. Jesu li motivi primarno materijalni?

Provedena su do sada brojna istraživanja, održana brojna predavanja i napisano je niz stručnih i znanstvenih radova temeljenih na provedenim istraživanjima statističkih nizova, baza podataka, javnog mijenja i sličnih izvora i u pravilu se potvrdilo kako u početku primarne motive ne rađanja zamjenjuju ostali vezani za način života, sigurnost u budućnosti, način upravljanja zemljom i posebno vrednovanja u politički neuređenim okruženjima.

Potvrda je to nužnosti uvođenja poticajnih modela rađanja u modernizmu koji nas okružuje i odmak od nametanja ideologijskih brana u vremenima kada je jasno kako je ljudska populacija najvažniji potencijal i čimbenik svakog društva i prostora.

Koliko prirodnom padu broja stanovnika pridonosi činjenica što je posljednjih desetak godina Hrvatsku napustio velik broj mladoga i fertilnoga stanovništva?

Iseljavanje uglavnom mladih, obrazovanih i mladih obitelji s djecom aktivne i fertilne dobi izravno utječe na prirodni i ukupni pad hrvatske domicilne populacije, ali se iseljavanja i sve posljedične uvjetovanosti dugogodišnje negativne migracijske bilance održavaju praktički posvuda.

HR kalendar

- 19. listopada 1403. Hrvoje Vukčić Hrvatinić postaje kralj, namjesnik Hrv. i Bosne
- 19. listopada 1874. svečano otvoreno moderno Sveučilište u Zagrebu
- 19. listopada 1990. velikosrpski osvajači minirali Splitsku prugu
- 19. listopada 1992. – ratna zbivanja
- 19. listopada 1993. – ratna zbivanja
- 20. listopada 1770. rođen Janko Drašković
- 20. listopada 1991. – ratna zbivanja
- 20. listopada 1993. – ratna zbivanja

Pretraži hkv.hr

POBOLJŠAO Google

Kontakti

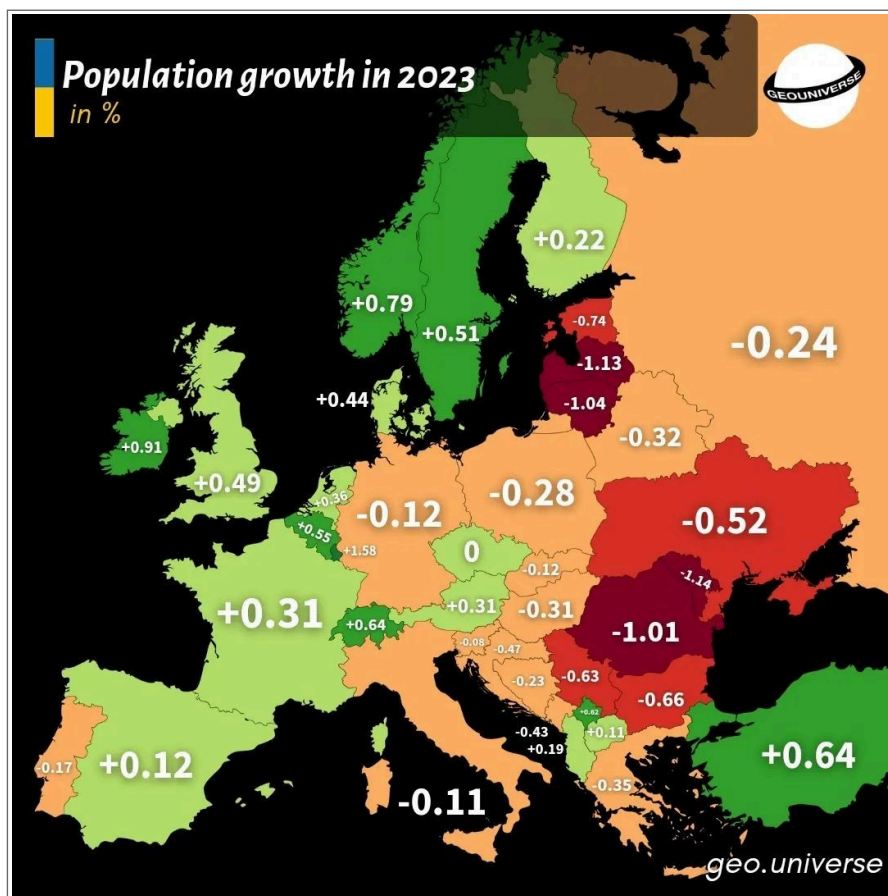
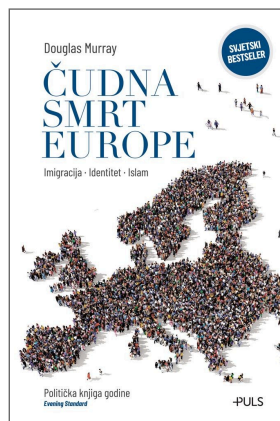
KONTAKTI

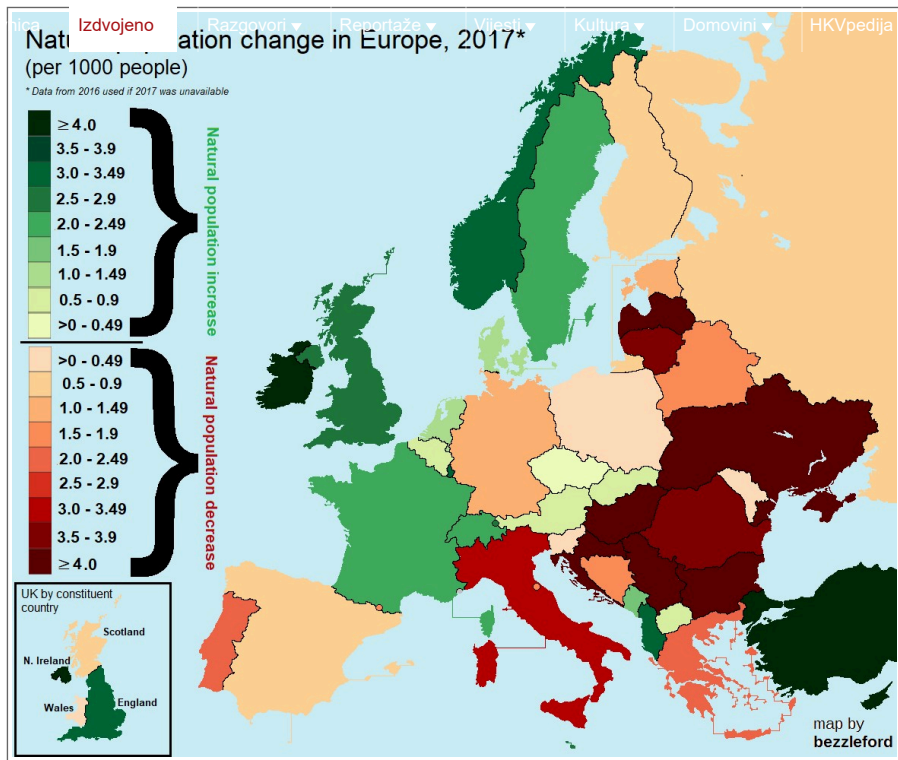
Telefon Tajništva
+385 (0)91/728-7044

Elektronička pošta Tajništva
tajnistvo@hkv.hr

Elektronička pošta Uredništva
urednistvo@hkv.hr

Gledajući Europu u cjelini i način njezinog političkog vođenja, Murrayeva teorija se potvrđuje, ali ne i u svim europskim zemljama i nisu u njima trendovi takvi samo kao posljedica neselektivne imigracije. Promjene su moguće kad se shvati važnost stanovništva i kad se počnu donositi strateške odluke po oba revitalizacijska modela i konačno počne uvažavati znanost umjesto politokratskog načina unijskog i pojednog državnog izvršnog vođenja.

S obzirom na pad broja stanovnika i sve veći broji stranih radnika, je li u pitanju opstanak hrvatskog naroda?

Hrvatska se kao apsolutno malobrojna populacija suočava s velikom demografskom destrukcijom s dosegom izumiranja pa i mogućnošću nestajanja. Velika silina prirodnog pada stanovništva i neselektivna stihijska imigracija dovode Hrvatsku do početka zamjene stanovništva i općenito pitanja demografskog opstanka. Političko prihvaćanje demografske revitalizacije kao nemoguće misije, zakon šutnje i mirnoće promatranja te odmak od hrvatskih strateških potreba u nastavku znači poput predaje.

Koje konkretne mjere predlažete kako bi se potaknulo ljude da se odluče za majčinstvo odnosno očinstvo?

Poticanje stupanja u brak kreditnim i stambenim modelima i ovisno o broju djece u braku vraćanje/ne vraćanje kredita i dodjela vlasništva, svim zaposlenim i nezaposlenim ženama u trudnoći i porodijskom razdoblju prosječna mjesečna plaća, svim zaposlenim mladima povećanje plaća temeljem ukidanja poreza na dohodak, obiteljima s brojnijom djecom smanjiti komunalne naknade itd. itd.

Treba li mijenjati porezni sustav? Zašto brojnije obitelji kod nas nemaju npr. subvencije za kupnju automobila sa sedam sjedala i druge pogodnosti? Jesu li to zaista prevelika sredstva?

Takav poticajni model bi u našim hrvatskim uvjetima trebalo provoditi bez posebnih rasprava, a porezni je sustav temelj poticaja jer je jednostavno nemoguće prihvatiti isti porez za sve djelatnosti, za sva područja i za sve obitelji. Zaključak o tome ima li ili ne dovoljno sredstava moguće je donijeti samo malim analitičkim pogledom na sve stavke državnog proračuna i njihovo značenje u odnosu na demografski opstanak. Uključivanje bi poslodavaca trebalo također nagraditi poreznim sustavom pa i testirati po svim varijantama roditeljski status na razini cijele države.

Treba li mijenjati i javnu i medijsku percepciju o brojnim obiteljima? Promiču li neki mediji protuživotni mentalitet?

Brojne obitelji osiguravaju temeljne sustave u budućnosti i trebaju biti osnova vrijednosnog sustava, a promicateljima navedenog budućnost hrvatskog društva i prostora malo ili ništa ne znače. Ipak, u posljednje se vrijeme čak i u takvim medijima demografska i revitalizacijska problematika u nastupajućim imigracijama podiže na razinu strateškog značenja opstanka.

Naslov novinarskog projekta koji provodimo je: „Demografska obnova: mogućnost ili utopija?“. Što biste zaključili: postoji li mogućnost demografske obnove?

Demografska obnova nije utopija niti je to složenost puta u nepoznatu galaksiju, samo je za nju potrebna politička volja i povratak znanstvenoj logici.

Razgovarao: Davor Dijanović

Tekst je dio niza „Demografska obnova: mogućnost ili utopija?“, a na Portalu HKV-a objavljen je u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti u 2024. godini Agencije za elektroničke medije. Prenosjenje sadržaja dopušteno je uz objavu izvora i autorova imena.

Povezano

- D. Dijanović: Demografska obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (II.)
- D. Dijanović: Demografska obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (III.)
- D. Dijanović: Demografska obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (IV.)
- D. Dijanović: Demografska obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (V.)
- D. Dijanović: Demografska obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (VI.)
- D. Dijanović: Demografska obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (VII.)
- D. Dijanović: Demografska obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (VIII.)
- D. Dijanović: Demografska obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (IX.)
- D. Dijanović: Demografska obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (X.)

ALSO ON PORTAL HRVATSKOGA KULTURNOG VIJEĆA

Treatment That Might Help You Against

Knee Pain Treatment | Search Ads

3 days ago · 25 comments

Mislav Herman
bit će HDZ-ov
kandidat za ...

2 days ago · 1 comment

Glavni tajnik
NATO-a: Neć
se umoriti u .